

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) ประกอบด้วย การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Documentary Approach) และ การศึกษาข้อมูลภาคสนาม (Field Approach) โดยกำหนดวิธีการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเอกสารทุติยภูมิ (Documentary Approach) เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มสวัสดิการชุมชนทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลสันทรายงาม และเทศบาลตำบลเม็ງราย จังหวัดเชียงราย องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเกลือเหนือ และองค์การบริหารส่วนตำบลไชยวัฒนา จังหวัดน่าน จากรายงานการวิจัยและเอกสารที่รวบรวมโดยบุคลากรที่เกี่ยวข้องจากเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนด และจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย และจังหวัดน่าน

2. ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่เป็นตัวแทนคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการสังคม 3 ฝ่ายที่รับผิดชอบการบริหารกองทุน ได้แก่ ผู้แทนกองทุนภาคประชาชน ผู้แทนกองทุนภาคราชการส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล) จำนวน 4 แห่ง และผู้แทนจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทั้ง 2 จังหวัดตัวแทนฝ่ายละ 2 คน รวมทั้งหมด 20 คน (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเทศบาลตำบลสันทรายงาม 4 คน เทศบาลตำบลเม็ງราย 4 คน ส่วนผู้แทนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงราย 2 คน เป็นบุคคลเดียวกันที่ให้ข้อมูลองค์กรทั้ง 2 แห่ง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเกลือเหนือ 4 คน และองค์การบริหารส่วนตำบลไชยวัฒนา จังหวัดน่าน 4 คน ส่วนผู้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงราย 2 คน เป็นบุคคลเดียวกันที่ให้ข้อมูลองค์กรทั้ง 2 แห่ง)

3. การจัดทำสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) ประกอบด้วยผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ระบุในข้อที่ 2 องค์กรละ 10 คน และตัวแทนครัวเรือน ผู้นำชุมชน และแกนนำกลุ่มต่างๆ ในชุมชนเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนชุมชนละ 15 คน รวมผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละชุมชนจำนวน 25 คน โดยดำเนินแหล่งละ 2 ครั้ง

4. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) เพื่อสังเกตการดำเนินกลุ่มสวัสดิการชุมชนแต่ละชุมชนแล้วนำข้อมูลมาบูรณาการร่วมกับการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ การสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มย่อย

5. ดำเนินตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) และแบบบันทึกภาคสนาม (Field note) ซึ่งคณะผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานการวิจัย และบทความวิจัย ภูมิหาย และประกาศ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งประเด็นการสัมภาษณ์ที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา จากนั้นร่างกรอบข้อคำถาม และเรียงลำดับข้อคำถาม บรรจุในแบบสัมภาษณ์ มอบให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัยในครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เป็นหลัก โดยมีการเปรียบเทียบข้อค้นพบของปรากฏการณ์ที่ทำการศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ (Data Sources) โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) เพื่อเป็นการเปรียบเทียบและตรวจสอบความแน่นอนของข้อมูล แล้วนำข้อมูลผลการวิจัยมาเรียบเรียงแบบพรรณนา

แผนปฏิบัติงาน

ตารางที่ 2 แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรมหลัก	ระยะเวลา	ผลผลิต
(1) ศึกษากระบวนการสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มสวัสดิการชุมชนที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลสันทรายงามและเทศบาลตำบลเมืองรายจังหวัดเชียงราย โดยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก, การจัดทำสารสนเทศกลุ่มย่อย และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม	ตุลาคม 2559 ถึง เมษายน 2560	(1) ได้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มสวัสดิการชุมชนพื้นที่เป้าหมายจังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอต่อกลุ่มสวัสดิการชุมชนในจังหวัดน่าน
(2) ศึกษาศักยภาพปัจจุบันของกลุ่มสวัสดิการชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเกลือเหนือและองค์การบริหารส่วนตำบลไชยวัฒนาจังหวัดน่าน โดยวิธีการเดียวกับข้อ (1)		(2) ได้ข้อมูลศักยภาพปัจจุบันของกลุ่มสวัสดิการชุมชนเป้าหมายพื้นที่จังหวัดน่าน

กิจกรรมหลัก	ระยะเวลา	ผลผลิต
(3) พัฒนารูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายและเสริมสร้างศักยภาพของกลุ่มสวัสดิการชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลสันทรายงาม เทศบาลตำบลเมืองราย จังหวัดเชียงราย องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเกลือเหนือ และองค์การบริหารส่วนตำบลไชยวัฒนา จังหวัดน่าน โดยการจัดทำการสนทนากลุ่มย่อย	พฤษภาคม 2560 ถึง กันยายน 2560	(3) ได้รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายและเสริมสร้างศักยภาพของกลุ่มสวัสดิการชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 4 แห่ง ที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนท้องถิ่น และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง